

## **ABD, Ukrayna Krizindeki Belirleyici Rolünü Koruyor**

### **Haber:**

ABD Başkanı Trump, Ukrayna Cumhurbaşkanı Zelenski ile yaptığı görüşmenin son derece verimli geçtiğini belirtti. Taraflar çok çeşitli konuları ele aldı. Trump, Truth Social sitesinde şunları yazdı: "Ukrayna Cumhurbaşkanı Zelenski ile bir araya gelmek benim için büyük bir onurdu. Birçok konuyu ele aldık. Toplantı son derece verimli geçti."

Zelenski, 28 Temmuz'da Trump ile yaptığı görüşmede Patriot hava savunma sistemi için önleyici füze üretim lisansı alınması konusunu görüştiklerini açıkladı. (New Voice of Ukraine)

### **Yorum:**

Trump'ın ikinci döneminden sonra, özellikle de 28 Şubat 2025'te Zelenski ile yaptığı görüşmenin ardından, pek çok kişide Trump döneminde ABD'nin Rusya-Ukrayna savaşını bir an önce sona erdirmeye çalıştığına dair bir izlenim oluşmuştu. Ancak bir yıl beş ay geçtikten sonra, gerçek hedefin savaşın yükünü Avrupa ülkelerine aktarmak ve aynı zamanda İkinci Dünya Savaşı'ndan bu yana Avrupa'daki en büyük istikrarsızlık kaynağında lider rolünü korumak olduğu ortaya çıktı.

ABD, ister eski Başkan Biden döneminde ister şu anki Başkan Trump döneminde olsun, Rusya'nın Ukrayna'yı işgalini kendi uzun vadeli hedeflerini gerçekleştirmek için kullanmaktadır ki bu hedeflerden bazıları şunlardır:

1- Dış tehdidin varlığı nedeniyle NATO'nun güçlendirilmesi. Nitekim 24-25 Haziran 2025 tarihlerinde Lahey'de düzenlenen NATO Zirvesi'nde ABD, ittifak üye ülkelerini 2035 yılına kadar savunma ve güvenlik harcamalarının toplamını yıllık gayri safi yurtiçi hasılanın %5'ine çıkarmaya zorlama yönündeki uzun vadeli hedefine gerçekleştirmiştir.

2- Avrupa ülkeleri, enerji kaynaklarını Rusya'dan, ABD enerjisi de dahil olmak üzere başka kaynaklara kaydırmıştır. Bu kayma, Şubat 2022'de Rusya'nın Ukrayna'yı işgal etmesinden hemen sonra başlamıştır.

3- Çin'in Rusya ile ittifak kurmasını engellemek; zira bu, Çin'e ucuz Rus enerjisine ve diğer kaynaklara erişim imkânı sağlayacaktı. Çin ile Rusya arasında tam bir ittifakın kurulması meselesinin askıya alınması; zira Çin, yaptırımlardan çekindiği için bekle-gör yaklaşımını benimsemiş olup Rusya-Ukrayna savaşının sona ermesini beklemektedir.

4- Rusya'nın uluslararası nüfuzunu bölgesel bir güç seviyesine indirgemek. Bugün ise ABD, Rusya'nın bölgesel nüfuzunda genişleyerek onu Orta Asya ve Kafkasya'nın dışına itmektedir.

Bu planın uygulanmasındaki en önemli aşamalardan biri, 7 ve 8 Temmuz tarihlerinde Türkiye'de düzenlenen son NATO Zirvesi olmuştur. Zira ABD, hedeflerine ulaşmış ve ittifak ortakları arasında görev dağılımına fiilen başlamıştır.

Doğal olarak hukuki açıdan NATO, egemen devletlerin oluşturduğu bir ittifak olup, kararlar doğrudan emirlerle değil, uzlaşma yoluyla alınmaktadır. Ancak

ABD, pratikte muazzam bir ekonomik ve siyasi nüfuz kullanarak Avrupa ve Kanada'yı fiilen yeni mali yükümlölükler üstlenmeye zorlamaktadır.

Aşağıda, Avrupa ülkelerinin Washington'un koyduğu şartlara uyduğunu teyit eden Ankara Zirvesi'nden bazı gerçekler, rakamlar ve alıntılar yer almaktadır:

Müzakerelerin sona ermesinin hemen ardından Trump, başkanlık uçağında gazetecilere yaptığı açıklamada, özellikle Avrupalıların taleplerine yanıt verdikleri için zirveyi başarılı bulduğunu belirtmiştir.

Trump: "Hayır, bu benim son zirvem değil. Bence bugün önemli bir ilerleme kaydettik. Bazı tavizler verdiler ve bence NATO bugün önemli bir ilerleme kaydetti."

Zirve öncesinde NATO Genel Sekreteri Mark Rutte, Avrupa'daki savunma harcamalarındaki muazzam artışın ve Ukrayna'ya sağlanan finansmanın doğrudan Trump'ın baskılarının bir sonucu olduğunu açıkça kabul etmiştir.

Mark Rutte: "Açık konuşalım: Başkan Trump'ın Avrupalı müttefiklere ve Kanada'ya bu konuda yaptığı çağrı gerçekten yardımcı oldu ve meyvelerini veriyor. Bunun son derece önemli olduğunu düşünüyorum."

Rutte, Avrupa'nın ABD'nin taleplerini karşılamak için ayırmak zorunda kaldığı fonların boyutuna ilişkin belirli astronomik rakamlar verdi ve şöyle dedi: "Rakamlara baktığınızda, Avrupalı müttefikler ve Kanada 2025 ve 2026 yıllarında ekstra 258 milyar dolarlık savunma yatırımları yaptı ve bu devam edecek. Bu, müthiş bir meblağ."

Ankara'da yapılan resmi açıklamada, ABD'nin Ukrayna'nın 2026 yılı askerî paketinin doğrudan finansman sorumluluğundan çekildiği ve bu görevi müttefiklerine devrettiği belirtildi. Buna ek olarak Rutte, zirve sırasında ülkelerden sadece taahhütlerde bulunmalarının değil, aynı zamanda Trump'ın uzun vadeli planının (2035 yılına kadar gayri safi yurtiçi hasılanın %5'ini savunmaya ayırma) uygulanmasına ilişkin hazır raporlar sunmalarının da istendiğini vurgulamıştır: "Ankara'da, ülkelerin bu %5'lik hedefi gerçekleştirmek için net, somut ve inandırıcı planlar sunmasını bekliyorum."

ABD son bir uyarıda bulundu: Ya Avrupa, Ukrayna'nın savunma sorumluluğunu üstlenip silah alımlarını, özellikle de ABD askeri sanayi kompleksinden yaptığı alımları önemli ölçüde artıracak, ya da ABD, Avrupa'nın ittifaka katılımını sorgulayacaktır. Avrupalı liderler bu görevi kabul ettiler, 2026 yılı için 70 milyar Avroluk bir yardım paketi sağlamayı onayladılar ve fiilen Beyaz Saray'ın sadakatini satın aldılar; Trump'ın kendisinin "taviz vermeyi kabul etmek" olarak nitelendirdiği şey işte buydu.

Böylelikle ABD, ister Demokratlar ister Cumhuriyetçiler iktidarda olsun, ister Biden ister Trump döneminde olsun, Ukrayna krizini kontrol altında tutmaya devam etmekte ve Avrasya kıtasındaki jeopolitik çıkarlarını gerçekleştirmeye çalışmaktadır; bunu da eylemlerini, Ukrayna halkının çıkarlarına önem verdiği kisvesi altına gizlemeye çalışarak yapmaktadır.

**Hizb-ut Tahrir Merkezi Medya Ofisi İçin Yazan  
Fazıl Hamzaev - Ukrayna**